

Datums skatāms dokumenta

paraksta laika zīmogā

Nr. 1-06/1037

Pārresoru koordinācijas centram

pkc@pkc.mk.gov.lv

**Par komentāriem par publiskajai apspriešanai nodoto
Latvijas Nacionālā attīstības plāna (NAP) 2021.-2027. gadam 1. redakciju**

Ventspils pilsētas dome ir sagatavojusi komentārus un priekšlikumus par 2019. gada 7. oktobrī publiskajai apspriešanai nodoto Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam 1. redakciju (turpmāk – NAP 2027 projekts). Komentāri un priekšlikumi ir apkopoti izziņas formā un pievienoti vēstules pielikumā.

Saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likuma 9. panta otro daļu NAP ir hierarhiski augstākais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments.

Attīstības plānošanas sistēmas likuma 11. panta trešajā daļā ir noteikts, ka NAP nosaka valsts attīstības mērķus, prioritātes (arī teritoriju attīstības prioritātes) un sasniedzamos rezultātus (arī makrolīmenī), kā arī rīcības virzienus katrā prioritātē, sasniedzamos politikas rezultātus un atbildīgās institūcijas.

Galvenie secinājumi par NAP 2027 projektu ir šādi:

1. NAP 2027 projektā ietvertā telpiskās attīstības perspektīva izstrādāta, neņemot vērā Latvijas nākotnes telpisko struktūru, kas noteikta Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam, tādējādi klaji ignorējot Latvijas ilgtermiņa plānošanas dokumentu.
2. NAP 2027 projekts, salīdzinot ar NAP 2020, ir ar ļoti izplūdušiem un dažādi interpretējamiem formulējumiem.
3. NAP 2027 projektā ir īpaši izceltas atsevišķas jomas, vienlaicīgi ignorējot Latvijas valsts attīstībai daudz svarīgākas.
4. NAP 2027 projektā nav minēta neviena vārda par Transeiropas transporta tīklu TEN-T, lai uzlabotu Latvijas ārējo sasniedzamību un attīstītu ostu un lidostu infrastruktūru.
5. Transporta jomā ostu (ES pamata tīkla ostas Rīga un Ventspils) attīstība, kuras ir Eiropas transporta pamata tīkla ostas un attiecīgi ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas Savienības mērogā stratēģiski nozīmīgi objekti, turklāt ar nozīmīgu ietekmi uz Latvijas tautsaimniecības attīstību, vispār pat netiek pieminēti.
6. NAP 2027 projektā nav minēta neviena vārda par lidostām Latvijā jeb mobilitāti un starptautisko sasaisti no lidostu skatupunkta.
7. NAP 2027 projektā nav minēts neviens vārds par sabiedrisko autotransportu.
8. NAP 2027 projektā nav ietverti pasākumi ūdenssaimniecības nozares turpmākai attīstībai.

Pielikumā:

Izziņa ar komentāriem par publiskajai apspriešanai nodoto LATVIJAS NACIONĀLĀ ATTĪSTĪBAS PLĀNA 2021.–2027. GADAM pirmo redakciju uz 13 lp.

Ar cieņu

Domes priekšsēdētāja

1. vietnieks infrastruktūras jautājumos

J. Vītolīņš

A. Galindoms

**Izziņa ar komentāriem par publiskajai apspriešanai nodoto
LATVIJAS NACIONĀLĀ ATTĪSTĪBAS PLĀNA 2021.–2027. GADAM pirmo redakciju
(turpmāk – NAP 2027 projekts)**

N.p.k. <i>1</i>	Lpp.* <i>2</i>	NAP saturs <i>3</i>	Komentāri, iebildumi <i>4</i>
1.	–	<p><u>Vispārīgie komentāri</u></p> <p>Vēršam uzmanību, ka <u>NAP 2027 projektā norādītās prioritātes un rīcības virzieni nebija publiski apspriesti izstrādes sākuma posmā.</u></p> <p>Uzskatām, ka <u>kvalitatīva dzīves vide ir ne tikai daba, vide, mājoklis, pakalpojumi utt., bet arī veselība, izglītība, sports, kultūra.</u></p> <p><u>Lūdzam rīcības virziena “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” uzdevumus papildināt ar atbalsta sniegšanu reģionālajām slimnīcām.</u> Izteikt uzdevumu [64] šādā redakcijā: Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, tai skaitā zālēm, nodrošinot gan finansiālo un <u>reģionālo</u> pieejamību, gan pilnveidojot esošos pakalpojumus un attīstot jaunus, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu</p> <p><u>Lūdzam prioritātes “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” rīcības virzienu uzdevumus papildināt ar reģionālajām augstākās izglītības iestādēm. Izteikt uzdevumu [158] šādā redakcijā: “Valsts, tai skaitā reģionālo, augstskolu kā inovācijas centru pasaules līmeņa zināšanu radīšanai, pārnesei un gudrai izaugsmei stiprināšana, tai skaitā starptautiskajiem standartiem atbilstošu doktorantūras studiju īstenošana un publiskā sektora speciālistu sagatavošana, uzlabojot saikni ar uzņēmumiem un darba tirgu ar fokusu uz zināšanu ietilpīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, atbalstot pētniecībā balstītas studijas un mācīšanās izcilību, starptautisko sadarbību un internacionalizāciju, stiprinot nacionāla mēroga reģionālās un nozaru zināšanu partnerības” kā arī uzdevumu [159] šādā redakcijā: “Modernas un efektīvas valsts, tai skaitā reģionālo, augstskolu pārvaldības īstenošana, stratēģisku lēmumu pieņemšanā vairāk iesaistot uzņēmēju organizācijas, stiprinot specializāciju un izcilību, īstenojot studiju digitalizāciju, nodrošinot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu, kā arī paaugstinot mācībspēku atalgojumu un panākot ārvalstu mācībspēku augstāku īpatsvaru”.</u></p> <p>Vēršam uzmanību, ka <u>NAP 2027 projektā nav minēta neviena vārda par Transeiropas transporta tīklu TEN-T, lai uzlabotu Latvijas ārējo sasniedzamību un attīstītu ostu un lidostu infrastruktūru.</u></p> <p>LIAS2030 ir noteikts, ka:</p> <p>(283) Latvijas ārējās sasniedzamības uzlabošanā būtiska loma ir starptautiskas nozīmes autoceļu, dzelzceļu (Transeiropas transporta tīklu jeb TEN-T), ostu un lidostu infrastruktūras attīstībai. Tas nodrošinātu iespēju Latvijai sekmīgi attīstīties kā nozīmīgai tranzīvalstij, tiltam starp ES valstīm, Āziju, Krieviju un tuvākajām kaimiņvalstīm, kā arī Baltijas jūras reģiona telpā kalpot par saikni starp diviem Eiropas ekonomiskajiem reģioniem – Austrumeiropu un Ziemeļeiropu. Attīstoties starptautiskajai sadarbībai, Latvijai ir jāklūst par izdevīgāko un pievilcīgāko tranzīta ceļu preču plūsmām no Krievijas, Āzijas uz citām ES valstīm un otrādi.</p> <p>(288) Lai uzlabotu ārējo un iekšējo sasniedzamību, ņemot vērā transporta infrastruktūras attīstības plānus un veiktās izpētes, teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ir jāiekļauj tās teritorijas, kas nepieciešamas nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai, kā arī jānosaka reģionālas un vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai rezervējamās teritorijas. Telpiskās attīstības perspektīva sniedz redzējumu par to izvietojumu, nosakot starptautiskas un nacionālas nozīmes transporta koridorus.</p> <p>Starptautiskas nozīmes transporta koridori, t.sk. TEN-T tīkls, nodrošinās sasaisti starp starptautiskas nozīmes attīstības centriem Latvijā un kaimiņvalstīs, savukārt nacionālas nozīmes transporta koridori savienos nacionālas nozīmes attīstības centrus ar starptautiskas un reģionālas nozīmes attīstības centriem, kā arī starptautiskajiem transporta koridoriem. Lai uzlabotu pārvietošanās efektivitāti, drošību un komfortu, par pirmo prioritāti infrastruktūras saglabāšanā un attīstības plānošanā ir jāizvirza esošās infrastruktūras atjaunošana un rekonstrukcija.</p> <p><u>Lūdzam NAP 2027 1. redakciju precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam, paredzot finansējumu ārējās un iekšējās sasniedzamības uzlabošanai.</u></p> <p>Aviācijas nozarei ir ļoti būtiska nozīme Latvijas, Eiropas un pasaules ekonomikās, taču <u>NAP 2027 projektā nav minēta neviena vārda par lidostām Latvijā</u> jeb mobilitāti un starptautisko sasaisti no lidostu skatupunkta.</p> <p>Kā minēts 2015. gada Aviācijas stratēģijā Eiropai “<i>Aviācija ir spēcīgs Eiropas Savienības ekonomikas izaugsmes, nodarbinātības, tirdzniecības un mobilitātes virzītājspēks. Tai ir izšķiroša nozīme ES ekonomikā, un tā nostiprina ES līdera pozīcijas pasaulē.</i>” Arī Latvijā Aviācijas nozarei ir būtiska nozīme – tās kopējais pienesums 2016. gadā ir novērtēts 2,6% apmērā no IKP (Latvijas Aviācijas asociācijas ziņojums), un, ņemot vērā aviācijas nozares attīstību šajos gados, šobrīd pienesums varētu būt vēl augstāks.</p> <p>Lai gan NAP 2027 projektā dzelzceļš tiek minēts kā sabiedriskā transporta mugurkauls un kā nozīmīgāko var minēt projektu <i>RailBaltica</i>, NAP 2027 projektā nav minēta tā sasaiste ar Rīgas lidostu un potenciālo labvēlīgo ietekmi un aviācijas nozari.</p>	

N.p.k. 1	Lpp.* 2	NAP saturs 3	Komentāri, iebildumi 4																																																																								
		Ņemot vērā, ka NAP 2027 ir galvenais valsts vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, aviācijas nozares neminēšana tik nozīmīgā dokumentā var samazināt aviācijas nozares turpmākās attīstības iespējas. NAP 2027 projektā nav ietverti pasākumi ūdenssaimniecības nozares turpmākai attīstībai.																																																																									
2.	13.	<p>Stratēģisko mērķu indikatori</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Progresā rādītājs</th> <th>Mēr- vienība</th> <th>Bāzes gads</th> <th>Bāzes gada vērtība</th> <th>Mērķa vērtība 2024*</th> <th>Mērķa vērtība 2027*</th> <th>Datu avots, datu tabulas</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[41]</td> <td>Nominālais darba ražīgums uz vienu darba stundu (procentos no ES vidējā)</td> <td>%</td> <td>2018</td> <td>60,2</td> <td>63</td> <td>68</td> <td>Eurostat</td> </tr> <tr> <td>[42]</td> <td>Džini koeficients</td> <td>%</td> <td>2018</td> <td>35,6</td> <td>34</td> <td>30</td> <td>Eurostat</td> </tr> <tr> <td>[43]</td> <td>Nabadzības riska indekss bērniem</td> <td>%</td> <td>2018</td> <td>17,5</td> <td>14</td> <td>10</td> <td>Eurostat</td> </tr> <tr> <td>[44]</td> <td>Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss</td> <td>%</td> <td>2015</td> <td>3,3</td> <td>3,5</td> <td>4,1</td> <td>ESS</td> </tr> <tr> <td>[45]</td> <td>Savstarpējā uzticēšanās</td> <td>%</td> <td>2015</td> <td>51</td> <td>60</td> <td>64</td> <td>ESS</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Indikatoru mērķa vērtības tiks precizētas pēc indikatīvi pieejamo resursu noteikšanas uzdevumu īstenošanai</p>	Nr.	Progresā rādītājs	Mēr- vienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datu avots, datu tabulas	[41]	Nominālais darba ražīgums uz vienu darba stundu (procentos no ES vidējā)	%	2018	60,2	63	68	Eurostat	[42]	Džini koeficients	%	2018	35,6	34	30	Eurostat	[43]	Nabadzības riska indekss bērniem	%	2018	17,5	14	10	Eurostat	[44]	Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss	%	2015	3,3	3,5	4,1	ESS	[45]	Savstarpējā uzticēšanās	%	2015	51	60	64	ESS	Piedāvājam NAP 2027 projekta stratēģisko mērķu indikatorus papildināt ar rādītāju “Reālais individuālais patēriņš (AIC) uz vienu iedzīvotāju (procentos no ES vidējā)”.																								
Nr.	Progresā rādītājs	Mēr- vienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datu avots, datu tabulas																																																																				
[41]	Nominālais darba ražīgums uz vienu darba stundu (procentos no ES vidējā)	%	2018	60,2	63	68	Eurostat																																																																				
[42]	Džini koeficients	%	2018	35,6	34	30	Eurostat																																																																				
[43]	Nabadzības riska indekss bērniem	%	2018	17,5	14	10	Eurostat																																																																				
[44]	Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss	%	2015	3,3	3,5	4,1	ESS																																																																				
[45]	Savstarpējā uzticēšanās	%	2015	51	60	64	ESS																																																																				
3.	16.	[52] Lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumus, joprojām viens no būtiskākajiem izaicinājumiem veselības aprūpes sektorā ir ES vidējam līmenim atbilstoša ārstu un māsu skaita piesaiste valsts līdzfinansēto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, jo īpaši ārstniecības iestādēs ārpus Rīgas. Tāpēc nepieciešami ieguldījumi gan atlīdzības sistēmā atbilstoši tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempam, gan arī tālākizglītībā un pārkvalifikācijas sistēmas pilnveidē, kā arī jaunu speciālistu sagatavošanā.	Ieguldījumi atlīdzības sistēmā nepieciešami apmērā, kas nevis ir atbilstošs tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempam, bet gan kas pārsniedz tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempu. (Ārstniecības personāla atalgojuma bāze nepietiekama un personāla deficīts pieaugošs; lai nodrošinātu nozarei kritiski nepieciešamo speciālistu piesaisti, atalgojuma palielinājumiem jābūt būtiskiem, ne tikai inflācijas indeksācijas apmērā.) Attiecīgi piedāvājam koriģēt NAP sadaļas [52] pēdējo teikumu un izteikt to šādā redakcijā. “Tāpēc nepieciešami ieguldījumi atlīdzības sistēmā apmērā, kas būtiski pārsniedz tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempu, kā arī tālākizglītībā un pārkvalifikācijas sistēmas pilnveidē, kā arī jaunu speciālistu sagatavošanā.”																																																																								
4.	16.	[53] [...] Ārstniecības kvalitāte un rezultāti uzlabojami, ieviešot mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas vadošajās slimnīcās ambulatoro un stacionāro pakalpojumu vajadzībām, gādājot par efektīvu medikamentu pieejamību, kā arī stiprinot veselības aprūpes sistēmas pārvaldības spēju analizēt uzkrātos veselības datus un izmantot tos sistēmas izmaksu efektivitātes un kvalitātes kāpināšanai.	Ierosinām dzēst no konkrētā teikuma vārdu “vadošajās”. Mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas nepieciešamas visās slimnīcās atbilstoši to sniegtajam pakalpojumu līmenim.																																																																								
5.	16.–17.	<p>Rīcības virziena mērķa indikatori</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Progresā rādītājs</th> <th>Mēr- vienība</th> <th>Bāzes gads</th> <th>Bāzes gada vērtība</th> <th>Mērķa vērtība 2024*</th> <th>Mērķa vērtība 2027*</th> <th>Datu avots, datu tabulas</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Veselīgi nodzīvoti mūža gadi vīriešiem un sievietēm</td> <td>gadi</td> <td>2017</td> <td>50,6/52,2</td> <td>54/56</td> <td>56/58</td> <td>Eurostat</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>52/54</td> <td>54/56</td> <td></td> </tr> <tr> <td>[56]</td> <td>Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība (neapmierinātās vajadzības pēc veselības aprūpes pakalpojumiem)</td> <td>%</td> <td>2018</td> <td>6,2</td> <td>4,0–6,2</td> <td>1,7–6,0</td> <td>Eurostat</td> </tr> <tr> <td>[57]</td> <td>Tiešmaksājumi veselības aprūpē (no kopējiem veselības izdevumiem)</td> <td>%</td> <td>2016</td> <td>44,56</td> <td>35–44</td> <td>25–42</td> <td>Eurostat</td> </tr> <tr> <td>[58]</td> <td>Klientu apmierinātība ar veselības aprūpes pakalpojumiem</td> <td>%</td> <td>2018</td> <td>76,2</td> <td>78</td> <td>80</td> <td>VM</td> </tr> <tr> <td>[59]</td> <td>Attālināmā/novēršamā mirstība uz 100 000 iedzīvotāju (<i>angļu val. – preventable and treatable mortality</i>)</td> <td>skaitis</td> <td>2016</td> <td>331,74/203,13</td> <td>318–331/188–203</td> <td>308–325/169–188</td> <td>Eurostat</td> </tr> <tr> <td>[60]</td> <td>Profesionāli aktīvo ārstu skaits uz 100 000 iedzīvotāju</td> <td>skaitis</td> <td>2017</td> <td>343,52</td> <td>343,52</td> <td>351,46–327,52</td> <td>Eurostat</td> </tr> <tr> <td>[61]</td> <td>Profesionāli aktīvo māsu skaits uz 100 000 iedzīvotāju</td> <td>skaitis</td> <td>2017</td> <td>458,70</td> <td>458,70</td> <td>600–394,8</td> <td>Eurostat</td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Progresā rādītājs	Mēr- vienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datu avots, datu tabulas		Veselīgi nodzīvoti mūža gadi vīriešiem un sievietēm	gadi	2017	50,6/52,2	54/56	56/58	Eurostat						52/54	54/56		[56]	Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība (neapmierinātās vajadzības pēc veselības aprūpes pakalpojumiem)	%	2018	6,2	4,0–6,2	1,7–6,0	Eurostat	[57]	Tiešmaksājumi veselības aprūpē (no kopējiem veselības izdevumiem)	%	2016	44,56	35–44	25–42	Eurostat	[58]	Klientu apmierinātība ar veselības aprūpes pakalpojumiem	%	2018	76,2	78	80	VM	[59]	Attālināmā/novēršamā mirstība uz 100 000 iedzīvotāju (<i>angļu val. – preventable and treatable mortality</i>)	skaitis	2016	331,74/203,13	318–331/188–203	308–325/169–188	Eurostat	[60]	Profesionāli aktīvo ārstu skaits uz 100 000 iedzīvotāju	skaitis	2017	343,52	343,52	351,46–327,52	Eurostat	[61]	Profesionāli aktīvo māsu skaits uz 100 000 iedzīvotāju	skaitis	2017	458,70	458,70	600–394,8	Eurostat	Atsevišķas mērķa vērtības un rādītāji neskaidri: Nr. 56. – neskaidri, kā vērtēts; metodoloģija; potenciāli Latvijā neapmierinātās vajadzības pēc veselības aprūpes pakalpojumiem šķiet augstākas par 6,2%. Nr. 57. – norādītās mērķa vērtības 2024. un 2027. gadam faktiski pieļauj, ka izmaiņas tiešmaksājumu īpatsvarā ir nebūtiskas (2016. gada bāzes vērtība 44,56%; maksimālā pieļaujamā mērķa vērtība 2024. gadā 44% un 2027. gadā 42%). Izvērtējami, vai nebūtu definē ambiciozāki mērķi, norādot būtiskāku tiešmaksājumu īpatsvara samazinājumu. Nr. 60. un Nr. 61. – neskaidri, kāpēc 2027. gada mērķa vērtības pieļauj profesionāli aktīvo ārstu un māsu skaita samazinājumu. Ja ārstu skaita saglabāšana varētu būt saprotama, ja tiek optimizēts ārstniecības iestāžu tīkls un ārstu/ māsu darba proporcija Latvijā, tad māsu skaita samazinājumam nav saskatāms racionāls pamatojums. Izvērtējama mērķa vērtību pārskatīšana (un uz attiecīgiem ieguldījumiem orientēta politika).
Nr.	Progresā rādītājs	Mēr- vienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datu avots, datu tabulas																																																																				
	Veselīgi nodzīvoti mūža gadi vīriešiem un sievietēm	gadi	2017	50,6/52,2	54/56	56/58	Eurostat																																																																				
					52/54	54/56																																																																					
[56]	Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība (neapmierinātās vajadzības pēc veselības aprūpes pakalpojumiem)	%	2018	6,2	4,0–6,2	1,7–6,0	Eurostat																																																																				
[57]	Tiešmaksājumi veselības aprūpē (no kopējiem veselības izdevumiem)	%	2016	44,56	35–44	25–42	Eurostat																																																																				
[58]	Klientu apmierinātība ar veselības aprūpes pakalpojumiem	%	2018	76,2	78	80	VM																																																																				
[59]	Attālināmā/novēršamā mirstība uz 100 000 iedzīvotāju (<i>angļu val. – preventable and treatable mortality</i>)	skaitis	2016	331,74/203,13	318–331/188–203	308–325/169–188	Eurostat																																																																				
[60]	Profesionāli aktīvo ārstu skaits uz 100 000 iedzīvotāju	skaitis	2017	343,52	343,52	351,46–327,52	Eurostat																																																																				
[61]	Profesionāli aktīvo māsu skaits uz 100 000 iedzīvotāju	skaitis	2017	458,70	458,70	600–394,8	Eurostat																																																																				

N.p.k. 1	Lpp.* 2	NAP saturs 3	Komentāri, iebildumi 4												
		<table border="1"> <tr> <td>[62]</td> <td>Vidējais gaidīšanas laiks bērniem (līdz 18 g.v.) uz sekundāru ambulatoru konsultāciju**</td> <td>dienas</td> <td>2019</td> <td>**</td> <td>NVD</td> </tr> <tr> <td>[63]</td> <td>Vidējais gaidīšanas laiks bērniem (līdz 18 g.v.) uz plānveida operāciju**</td> <td>dienas</td> <td>2019</td> <td>**</td> <td>NVD</td> </tr> </table> <p>* Indikatoru mērķa vērtības tiks precizētas pēc indikatīvi pieejamo resursu noteikšanas uzdevumu īstenošanai. Indikatoru mērķa vērtības atspoguļo, cik lielā mērā mērķus ietekmē nākamajā plānošanas periodā pieejamais finansējums (1.mērķa vērtību var sasniegt, ja attiecīgajā politikā tiek veikti ieguldījumi, 2.mērķa vērtību – ja ieguldījumi politikā ir ļoti piesardzīgi) ** Jauns indikators, dati vēl nav pieejami bāzes un mērķa vērtības norādīšanai</p>	[62]	Vidējais gaidīšanas laiks bērniem (līdz 18 g.v.) uz sekundāru ambulatoru konsultāciju**	dienas	2019	**	NVD	[63]	Vidējais gaidīšanas laiks bērniem (līdz 18 g.v.) uz plānveida operāciju**	dienas	2019	**	NVD	
[62]	Vidējais gaidīšanas laiks bērniem (līdz 18 g.v.) uz sekundāru ambulatoru konsultāciju**	dienas	2019	**	NVD										
[63]	Vidējais gaidīšanas laiks bērniem (līdz 18 g.v.) uz plānveida operāciju**	dienas	2019	**	NVD										
6.	20.–21.	Rīcības virziens “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” Rīcības virziena uzdevumi (tabula) ...	Lūdzam [82], [83], [84], [85] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [74]–[80].												
7.	23.–24.	Rīcības virziens “Stipras ģimenes paaudzēs” Rīcības virziena uzdevumi (tabula) ...	Lūdzam [100], [101], [102] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [93]–[98].												
8.	24.	Rīcības virziena “Stipras ģimenes paaudzēs” uzdevums [102] Pirmsskolas izglītības, bērnu aprūpes un organizēta brīvā laika pakalpojumu pieejamības uzlabošana, sekmējot bērnu vispusīgu attīstību un ģimenes un darba dzīves savienošanu...	Bibliotēkas piedāvā plašu tematisku un lasīšanas veicināšanas pasākumus klāstu – Pūciņu skolu, bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas pasākumus, Ģimeņu rītus, Skaļās lasīšanas konkursus, radošās darbnīcas, tikšanās ar literātiem un grāmatu ilustratoriem u.c. Lūdzam [102] uzdevumu papildināt ar bibliotēkām.												
9.	26.	Rīcības virziena “Sociālā iekļaušana” uzdevums [118] Uz individuālām vajadzībām vērstu sociālo pakalpojumu pieejamība un sociālās inovācijas pakalpojumu nodrošināšana prioritārām grupām, īpaši personām ar invaliditāti, paliatīvās aprūpes pacientiem un senioriem, sekmējot neatkarīgas dzīves iespējas un dzīves kvalitātes saglabāšanu vai uzlabošanu	Bibliotēkas ir pretimnākošas iedzīvotājiem ar individuālām vajadzībām un nodrošina dažādus pakalpojumus – grāmatu apmaiņu sociālās aprūpes namā "Selga", priekšā lasīšanu, kā arī sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku – audiogrāmatu izsniegšanu publisko bibliotēku apmeklētājiem, kuriem ir lasīšanas grūtības. Lūdzam [118] uzdevumu papildināt ar bibliotēkām.												
10.	26.–27.	Rīcības virziens “Sociālā iekļaušana” Rīcības virziena uzdevumi (tabula) ...	Lūdzam [117], [118], [119], [121] uzdevumos norādītos mērķa indikatorus salāgot ar rīcības virziena mērķa indikatoriem [108]–[116].												
11.	32.	Rīcības virziens “Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai” Rīcības virziena uzdevumi (izkopējums) <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Uzdevums</th> <th>Atbildīgā institūcija</th> <th>Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th>Finanšu resursu avots</th> <th>Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[144]</td> <td>Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru, stratēģiski iesaistoties (<i>līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības</i>) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību</td> <td>IZM</td> <td>EM, ZM, VM, KM</td> <td>VB, ES fondi, Horizon Europe, Urban Europe, pašvaldības</td> <td>Finansējuma īpatsvars pētniecībai un attīstībai no IKP Publikāciju īpatsvars, kuras iekļautas starp 10 % nozares citētāko pasaules publikāciju, no visām Latvijas autoru publikācijām</td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[144]	Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru, stratēģiski iesaistoties (<i>līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības</i>) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību	IZM	EM, ZM, VM, KM	VB, ES fondi, Horizon Europe, Urban Europe, pašvaldības	Finansējuma īpatsvars pētniecībai un attīstībai no IKP Publikāciju īpatsvars, kuras iekļautas starp 10 % nozares citētāko pasaules publikāciju, no visām Latvijas autoru publikācijām	Lūdzam [144] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru, tai skaitā veicinot tūrisma nozares attīstību un iedzīvotāju izglītošanu , stratēģiski iesaistoties (līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators										
[144]	Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru, stratēģiski iesaistoties (<i>līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības</i>) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību	IZM	EM, ZM, VM, KM	VB, ES fondi, Horizon Europe, Urban Europe, pašvaldības	Finansējuma īpatsvars pētniecībai un attīstībai no IKP Publikāciju īpatsvars, kuras iekļautas starp 10 % nozares citētāko pasaules publikāciju, no visām Latvijas autoru publikācijām										
12.	32.	Rīcības virziens “Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai” Rīcības virziena uzdevumi (izkopējums) <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Uzdevums</th> <th>Atbildīgā institūcija</th> <th>Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th>Finanšu resursu avots</th> <th>Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> </tbody> </table>	Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	Vēršam uzmanību, ka [145] uzdevumam nav norādīts mērķa indikators.						
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators										

N.p.k.	Lpp.*	NAP saturs					Komentāri, iebildumi																														
1	2	3					4																														
		[145] Publiskajā sektorā radīto zināšanu tieša nodošana Latvijas mazajiem uzņēmumiem, sociālajiem uzņēmumiem, sabiedriskajām organizācijām un radošajām industrijām	IZM	Visas ministrijas, PKC, VK	VB, ES fondi																																
13.	34.–35.	Rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” Rīcības virziena uzdevumi (izkopējums)					[154] uzdevums nesaskan ar ideju par šādu darbu skaita samazināšanu vai atcelšanu, īstenojot kompetenču pieejā balstīto saturu. [155], [[156], [157] mērķa indikators neparāda noteikto [155], [156], [157] uzdevumu izpildi.																														
14.		<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="394 417 492 470">Nr.</th> <th data-bbox="492 417 937 470">Uzdevums</th> <th data-bbox="937 417 1086 470">Atbildīgā institūcija</th> <th data-bbox="1086 417 1255 470">Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th data-bbox="1255 417 1403 470">Finanšu resursu avots</th> <th data-bbox="1403 417 1576 470">Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="394 470 492 585">[154]</td> <td data-bbox="492 470 937 585">Pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem</td> <td data-bbox="937 470 1086 585">IZM</td> <td data-bbox="1086 470 1255 585">Pašvaldības</td> <td data-bbox="1255 470 1403 585">VB</td> <td data-bbox="1403 470 1576 585">Skolēnu sekmju līmenis 3. klases diagnostiskajos darbos</td> </tr> <tr> <td data-bbox="394 585 492 942">[155]</td> <td data-bbox="492 585 937 942">Jaunā mācību satura un pieejas kvalitatīva ieviešana vispārējā izglītībā un mācību pieejas labās prakses izplatīšana, īpaši akcentējot uzņēmējspēju apguvi, STEM/STEAM prasmju apguvi, mācību vides uzlabojumus, t.sk. ieviešot digitālus risinājumus, izglītības procesa individualizāciju un talantu attīstības iniciatīvas, kvalitatīvus un vispusīgus interešu izglītības pasākumus (t.sk. skolas vidē), efektīvu karjeras izglītību un stiprinot skolas sadarbību ar vecākiem un citiem būtiskiem sadarbības partneriem</td> <td data-bbox="937 585 1086 942">IZM</td> <td data-bbox="1086 585 1255 942">KM, pašvaldības</td> <td data-bbox="1255 585 1403 942">VB, ES fondi, pašvaldības</td> <td data-bbox="1403 585 1576 942">15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs</td> </tr> <tr> <td data-bbox="394 942 492 1184">[156]</td> <td data-bbox="492 942 937 1184">Izcilu pedagogu sagatavošana, piesaiste, noturēšana un efektīva profesionālā pilnveide, jo īpaši akcentējot STEM nozaru pedagogu un mācītspēku piesaisti, noturēšanu un kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī pedagogu atalgojuma paaugstināšana</td> <td data-bbox="937 942 1086 1184">IZM</td> <td data-bbox="1086 942 1255 1184">KM, pašvaldības</td> <td data-bbox="1255 942 1403 1184">VB, ES fondi</td> <td data-bbox="1403 942 1576 1184">15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs</td> </tr> <tr> <td data-bbox="394 1184 492 1541">[157]</td> <td data-bbox="492 1184 937 1541">Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)</td> <td data-bbox="937 1184 1086 1541">IZM</td> <td data-bbox="1086 1184 1255 1541">Pašvaldības</td> <td data-bbox="1255 1184 1403 1541">VB, ES fondi, pašvaldības</td> <td data-bbox="1403 1184 1576 1541">15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs Skolēnu skaits uz vienu pedagoga slodzi</td> </tr> </tbody> </table>					Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[154]	Pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem	IZM	Pašvaldības	VB	Skolēnu sekmju līmenis 3. klases diagnostiskajos darbos	[155]	Jaunā mācību satura un pieejas kvalitatīva ieviešana vispārējā izglītībā un mācību pieejas labās prakses izplatīšana, īpaši akcentējot uzņēmējspēju apguvi, STEM/STEAM prasmju apguvi, mācību vides uzlabojumus, t.sk. ieviešot digitālus risinājumus, izglītības procesa individualizāciju un talantu attīstības iniciatīvas, kvalitatīvus un vispusīgus interešu izglītības pasākumus (t.sk. skolas vidē), efektīvu karjeras izglītību un stiprinot skolas sadarbību ar vecākiem un citiem būtiskiem sadarbības partneriem	IZM	KM, pašvaldības	VB, ES fondi, pašvaldības	15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs	[156]	Izcilu pedagogu sagatavošana, piesaiste, noturēšana un efektīva profesionālā pilnveide, jo īpaši akcentējot STEM nozaru pedagogu un mācītspēku piesaisti, noturēšanu un kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī pedagogu atalgojuma paaugstināšana	IZM	KM, pašvaldības	VB, ES fondi	15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs	[157]	Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)	IZM	Pašvaldības	VB, ES fondi, pašvaldības	15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs Skolēnu skaits uz vienu pedagoga slodzi	Lūdzam [154] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamības nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem, mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, darba vides un infrastruktūras atjaunošana un sakārtošana. Lūdzam [157] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators																																
[154]	Pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem	IZM	Pašvaldības	VB	Skolēnu sekmju līmenis 3. klases diagnostiskajos darbos																																
[155]	Jaunā mācību satura un pieejas kvalitatīva ieviešana vispārējā izglītībā un mācību pieejas labās prakses izplatīšana, īpaši akcentējot uzņēmējspēju apguvi, STEM/STEAM prasmju apguvi, mācību vides uzlabojumus, t.sk. ieviešot digitālus risinājumus, izglītības procesa individualizāciju un talantu attīstības iniciatīvas, kvalitatīvus un vispusīgus interešu izglītības pasākumus (t.sk. skolas vidē), efektīvu karjeras izglītību un stiprinot skolas sadarbību ar vecākiem un citiem būtiskiem sadarbības partneriem	IZM	KM, pašvaldības	VB, ES fondi, pašvaldības	15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs																																
[156]	Izcilu pedagogu sagatavošana, piesaiste, noturēšana un efektīva profesionālā pilnveide, jo īpaši akcentējot STEM nozaru pedagogu un mācītspēku piesaisti, noturēšanu un kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī pedagogu atalgojuma paaugstināšana	IZM	KM, pašvaldības	VB, ES fondi	15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs																																
[157]	Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)	IZM	Pašvaldības	VB, ES fondi, pašvaldības	15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs Skolēnu skaits uz vienu pedagoga slodzi																																
15.		Rīcības virziena “Izglītība ekonomikas izaugsmei” uzdevumi (izkopējums)					Vēršam uzmanību, ka [168] uzdevuma mērķa indikators neparāda noteiktā uzdevuma izpildi. Vēršam uzmanību, ka [169] uzdevums ir par profesionālās izglītības prestiža, pieejamības un modernizāciju, bet mērķa indikators ir par augstāko izglītību.																														
16.	37.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="394 1690 492 1743">Nr.</th> <th data-bbox="492 1690 937 1743">Uzdevums</th> <th data-bbox="937 1690 1086 1743">Atbildīgā institūcija</th> <th data-bbox="1086 1690 1255 1743">Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th data-bbox="1255 1690 1403 1743">Finanšu resursu avots</th> <th data-bbox="1403 1690 1576 1743">Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="394 1743 492 1911"></td> <td data-bbox="492 1743 937 1911"></td> <td data-bbox="937 1743 1086 1911"></td> <td data-bbox="1086 1743 1255 1911"></td> <td data-bbox="1255 1743 1403 1911"></td> <td data-bbox="1403 1743 1576 1911"></td> </tr> </tbody> </table>					Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators							Lūdzam [169] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, pilnveidojot infrastruktūru , modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm.																		
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators																																

N.p.k. 1	Lpp.* 2	NAP saturs 3						Komentāri, iebildumi 4
		[168] Profesionālās izglītības iestāžu kā nozaru izcilības un inovācijas centru stiprināšana, īpaši viedās specializācijas jomās, veidojot elastīgu mācību un nozaru attīstībai pielāgotu pieaugušo izglītības piedāvājumu, veicinot starpinstitūciju un starptautisko sadarbību un jauno tehnoloģiju ieviešanu	IZM	KM, IeM, ZM, EM, VM	VB, ES fondi	Izglītojamo proporcija 9. klases beidzēju grupā, kas bez pārtraukuma turpina izglītību vispārējās izglītības programmās (10. klasē) un profesionālās izglītības programmās (1.kurss) 15-24 gadus vecas personas, kas nav iesaistītas izglītībā vai darba tirgū (NEET)		
		[169] Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm	IZM	KM, VM, ZM, IeM, LM, augstskolas	VB, ES fondi	Izglītojamo proporcija 9. klases beidzēju grupā, kas bez pārtraukuma turpina izglītību vispārējās izglītības programmās (10. klasē) un profesionālās izglītības programmās (1.kurss) Dabaszinātņu, matemātikas un informācijas tehnoloģiju jomu absolventu īpatsvars no kopējā absolventu skaita augstākajā izglītībā		
17.	38.	Rīcības virziena “Izglītība ekonomikas izaugsmei” uzdevums [170] Sabiedrības digitālo un jauno tehnoloģiju prasmju attīstība, veidojot specifiskas programmas digitālo prasmju paaugstināšanai un sekmējot uzņēmumu līdzdalību to finansēšanā.						Bibliotēkas loma, sadarbojoties ar Ventspils Digitālo centru u.c. institūcijām. Lūdzam [170] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotēkām.
18.	39.	Rīcības virziena “Pieaugušo izglītība” uzdevumi (izkopējums)						Lūdzam precizēt [174] uzdevumu, papildinot ar profesionālās izglītības iestādēm, tas ir: "Pieaugušo izglītības īstenošana tautsaimniecības attīstībai nepieciešamo prasmju apguvei, t.sk. profesionālās izglītības iestādēs un augstskolās (elastīga mācību piedāvājuma attīstība, tostarp modulārā izglītība, e-vidē un darba vidē balstītas mācības, mūžizglītības kompetenču apguve; personu profilēšana; ārpus formālās izglītības iegūto kompetenču atzīšana)".
19.	39.	Rīcības virziens “Iekļaujoša izglītības vide” Rīcības virziena mērķa indikatori (izkopējums)						Vēršam uzmanību uz MK 2018. gada 11. septembra noteikumiem Nr. 583 “Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedāvā vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē”. Saskaņā ar šiem noteikumiem no 2023. gada 1. augusta Latvijā var palikt 7 skolas no 336, ņemot vērā 2019. gada centralizēto eksāmenu rezultātus. Lūdzam izvērtēt [178] rādītāja mērķa vērtības 2024. gadam un 2027. gadam, nemot vērā iepriekšminētos MK noteikumus.
20.	43.	Rīcības virziens “Produktivitāte un inovācija” Rīcības virziena mērķa indikatori (izkopējums)						Lūdzam precizēt [194] rādītāja bāzes un mērķa vērtības atbilstoši stratēģisko mērķu indikatoru tabulā norādītajiem datiem (skatīt 13.lp.).

N.p.k.	Lpp.*	NAP saturs						Komentāri, iebildumi												
1	2	3						4												
		Nr.	Progresā rādītājs	Mēr- vienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datu avots, datu tabulas											
		[194]	Nominālā darbaspēka produktivitāte uz nostrādāto stundu	% no ES27 vid.	2017	58	65	68	Eurostat											
* Indikatoru mērķa vērtības tiks precizētas pēc indikatīvi pieejamo resursu noteikšanas uzdevumu īstenošanai																				
21.	51.	Rīcības virziens “Kapitāls un uzņēmējdarbības vide” Rīcības virziena uzdevumi (izkopējums) <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Uzdevums</th> <th>Atbildīgā institūcija</th> <th>Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th>Finanšu resursu avots</th> <th>Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[239]</td> <td>Uzņēmējdarbības vides pārregulācijas novēršana, vērtējot Latvijas konkurētspēju reģionā, pieņemot lēmumus par uzņēmējdarbības regulāciju un ātri reaģējot uz nepieciešamajām izmaiņām</td> <td>Visas ministrijas, pašvaldības</td> <td></td> <td>VB, ES fondi, pašvaldības</td> <td>Institūciju rādītājs</td> </tr> </tbody> </table>						Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[239]	Uzņēmējdarbības vides pārregulācijas novēršana, vērtējot Latvijas konkurētspēju reģionā, pieņemot lēmumus par uzņēmējdarbības regulāciju un ātri reaģējot uz nepieciešamajām izmaiņām	Visas ministrijas, pašvaldības		VB, ES fondi, pašvaldības	Institūciju rādītājs	Lūdzam [239] uzdevumu papildināt ar līdzatbildīgajām institūcijām, piemēram, LTRK, LDDK, NVO.
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators															
[239]	Uzņēmējdarbības vides pārregulācijas novēršana, vērtējot Latvijas konkurētspēju reģionā, pieņemot lēmumus par uzņēmējdarbības regulāciju un ātri reaģējot uz nepieciešamajām izmaiņām	Visas ministrijas, pašvaldības		VB, ES fondi, pašvaldības	Institūciju rādītājs															
22.	52.	Prioritāte “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” [246] Dzīves vide ir apkārtējās vides un infrastruktūras faktoru kopums un mijiedarbība, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transports, mājoklis, energoapgāde, elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti ne mazākā mērā kā ekonomika un sociālie aspekti ietekmē arī apkārtējā vide. Savukārt apkārtējās vides kvalitātes uzlabošana ir saimnieciskās darbības ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums.						Ievērojot to, ka: <ul style="list-style-type: none"> Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Vides politikas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam mērķis ir samazināt riskus (klimata pārmaiņu, piesārņojuma, katastrofu) cilvēku dzīves videi, veselībai un labklājībai; samazināt piesārņojumu vidē (ūdenī, gaisā, augsnē, dabā), nodrošinot labu vides stāvokli un dabas kapitāla saglabāšanu; nodrošināt ilgtspējīgu resursu patēriņu; nodrošināt ar citiem sektoriem saskaņotu vides rīcībpolitiku un vides pamatprincipu iekļaušanu sektoru politikās¹; dokumentā “ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi”² 6.mērķis ir “Nodrošināt ūdens pieejamību un atbilstošus sanitāros apstākļus, kā arī to ilgtspējīgu pārvaldību”, ierosinām papildināt NAP 2027 projekta prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” sadaļu Nr. 246 un izteikt šādā redakcijā: [246] Dzīves vide ir apkārtējās vides un infrastruktūras faktoru kopums un mijiedarbība, kas raksturo vides kvalitāti un tīrību, kā arī svarīgāko pakalpojumu (transports, mājoklis, energoapgāde, kvalitatīvi ūdenssaimniecības pakalpojumi , elektroniskie sakari) kvalitāti un pieejamību. Iedzīvotāju dzīves kvalitāti ne mazākā mērā kā ekonomika un sociālie aspekti ietekmē arī vide. Savukārt vides kvalitātes uzlabošana ir saimnieciskās darbības ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums.												
23.	54.; 58.	Rīcības virziens “Daba un Vide” RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS [256] Oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā. Rīcības virziena uzdevums						Rīcības virziena “Daba un vide” mērķi iekļauta valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļu noteikšana, taču rīcības virziena mērķos un uzdevumos tas reducējies tikai uz sadarbības uzvedības modeļu un paradumu maiņu ..., balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem ([285] uzdevums). Piedāvājam šādu redakciju: “Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves vides panākšanai”. Pamatojums, vides stāvokļa monitoringa ir tikai viens no faktoriem, kas var ietekmēt sabiedrības uzvedības modeļus.												

¹ https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/Pielikums_Nr2_23092019.pdf

² <https://www.pkc.gov.lv/lv/attistibas-planosana/ano-ilgtspējīgas-attistibas-merki>

N.p.k.	Lpp.*	NAP saturs					Komentāri, iebildumi
1	2	3					4
		Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators
		[285]	Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves vides panākšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem	VARAM		VB, ES fondi	

N.p.k.	Lpp.*	NAP saturs	Komentāri, iebildumi
1	2	3	4
24.	54.	<p>[257] Gaisa piesārņojums blīvi apdzīvotā pilsētvidē, zema ūdens kvalitāte ūdenstilpēs un pieaugošs nepārstrādāto atkritumu apjoms signalizē par tautsaimniecības procesu negatīvo ietekmi uz dzīves vides kvalitāti un dabas resursu noplicināšanās riskiem. Latvija ir noteikusi nacionālos klimata un enerģētikas politikas mērķus un pasākumus, kas ieviešami oglekļa mazietilpīgas attīstības sasniegšanā, energoefektivitātes veicināšanā un pārejā uz atjaunojamiem energoresursiem, lai mazinātu klimata un vides pārmaiņu procesus un nodrošinātu dzīves vides ilgtspēju.</p> <p>[258] Kvalitatīva, no tautsaimniecības radītā piesārņojuma ietekmēm pasargāta dzīves vide ir sasniedzama, mērķtiecīgi dažādojot ekonomikas attīstības iespējas, lai panāktu klimatneitrālu oglekļa mazietilpīgu ražošanu. Nulles emisiju transporta infrastruktūras veidošanā nozīmīgs ir valsts un zinātnisko institūciju atbalsts atjaunojamo energoresursu plašākai izmantošanai. Energoefektivitātes uzlabošana un fosilo energoresursu aizvietošana, izmantojot vietējos un atjaunojamos resursus, mazinās valsts atkarību no enerģijas importa un paaugstinās energoapgādes drošību.</p> <p>[259] Vienlaikus jāapzinās, ka tautsaimniecības dekarbonizācija ir iespējama kopsolī ar globālajā tirgū pieejamiem kvalitatīviem un izmaksu efektīviem oglekļa mazietilpīgiem tehnoloģisko risinājumu atklājumiem. Sabiedrības atbalstīta un apzināta vajadzība sasniegt klimatnoturīgumu un energoefektivitāti ir sākums mērķtiecīgai virzībai uz tautsaimniecības dekarbonizāciju un patēriņa paradumu maiņu.</p> <p>[260] Antropogēnās slodzes piesārņojums, kas ir intensīvs Rīgas pilsētas kodolā, mazināms, mainot iedzīvotāju un uzņēmēju ražošanas, patēriņa un rīcības paradumus un plašāk izmantojot elektromobiļus. Savukārt zaļo zonu, gājēju ielu un velosliņu pārklājuma pieaugums pilsētvidē vairo vides kvalitātes pievilcīgumu, jo īpaši ģimenēm ar bērniem un senioriem.</p> <p>[261] Pieaugoša sabiedrības izpratne un pieprasījums pēc vietējās izcelsmes precēm, produktiem un ilgtspējīgām ražošanas tehnoloģijām sniegs ieguldījumu aprites ekonomikas iedzīvināšanā.</p> <p>[262] Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošana, tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu.</p> <p>[263] Sabiedrības pieaugošā vēlme intensīvāk izmantot dabas kapitālu ir laikus līdzsvarojama ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem un jaunākajām zinātniskajām atziņām par dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu. Lai līdzsvarotu saimniecisko darbību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu dabas kapitāla ilgtspējīgā apsaimniekošanā, šajā plānošanas periodā sabiedrībai jāvienojas par aizsargājamām dabas vērtībām un to platībām līdzsvarā ar tām dabas kapitāla sniegtajām ekonomiskās attīstības iespējām, kas būtiskas reģionu nodarbinātības saglabāšanā, vienlaikus paredzot taisnīgus kompensāciju mehānismus par aizsargājamo teritoriju un vērtību saglabāšanu.</p> <p>[264] Dabas kapitāls ir pamata resurss nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai lauku teritorijās, kas nodrošina sabiedrību ar veselīgu, drošu un kvalitatīvu pārtiku un citiem bioekonomikas produktiem un pakalpojumiem, ievērojot "vienas veselības" pamatprincipus. Tādēļ valsts atbalsts zaļā iepirkuma stiprināšanā un aprites ekonomikas ieviešanā sekmēs mazo uzņēmēju tīklošanos, īstenojot videi draudzīgu ražošanas praksi.</p> <p>[265] Antropogēno emisiju samazināšana ir sabiedrības atbildīga rīcība, lai mazinātu apkārtējai videi radīto piesārņojumu. Tā ir iespēja mainīt ekonomikas paradigmu, veidot jaunu, oglekļa neitrālu ekonomiku, izmantojot pieejamos vai radot jaunus tehnoloģiskos risinājumus ekonomikas dažādošanai.</p>	<p>Vēršam uzmanību, ka mērķa skaidrojumi [257]–[265] ir savstarpēji nesaistīti un viens no otra neizrietoši.</p> <p>Uzskatām, ka nav iespējama [258] skaidrojuma minētā "nulles emisiju" transporta infrastruktūra. Šāds termins nav sastopams arī citos vides valsts stratēģiskajos dokumentos.</p> <p>[260] skaidrojumā nepareizi lietots termins "antropogēnās slodzes piesārņojums". Ir vai nu "antropogēnais piesārņojums", vai "antropogēnā slodze". Šajā punktā nevar runāt atsevišķi par Rīgu, jo antropogēnā slodze ir arī citās pilsētās. Pie tam, nav skaidrs, kas ir "Rīgas pilsētas kodols".</p> <p>Elektroautomobiļu izmantošana iekļaujama pie transporta sadaļas, to nevar minēt kopā ar iedzīvotāju un uzņēmēju paradumu maiņu, zaļās zonas paplašināšanu u.c.</p>
25.	54.–55.	<p>Rīcības virziens "Daba un Vide"</p> <p>[262] Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošana, tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu.</p>	<p>Saskaņā ar Rīcības virziena "Daba un Vide" [280] uzdevumu iesakām papildināt [262] rindkopu šādi:</p> <p>[262] Ir nepieciešama arī atkritumu šķirošanas, pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara un iaudas palielināšana, tādējādi lietderīgi izmantojot tos resursus, kuru otrreizēja pārstrāde un reģenerācija nodrošinās ekonomikas dažādošanu un resursu efektīvāku izmantošanu. Bezatkritumu dzīvesveida popularizēšana palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, kā arī mazinās vides piesārņojumu.</p>

N.p.k. 1	Lpp.* 2	NAP saturs 3	Komentāri, iebildumi 4																																																																																																
26.	55.–56.	<p>Rīcības virziens “Daba un Vide” Rīcības virziena mērķa indikatori</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="385 231 489 273">Nr.</th> <th data-bbox="489 231 786 273">Progresā rādītājs</th> <th data-bbox="786 231 934 273">Mērvienība</th> <th data-bbox="934 231 1083 273">Bāzes gads</th> <th data-bbox="1083 231 1231 273">Bāzes gada vērtība</th> <th data-bbox="1231 231 1380 273">Mērķa vērtība 2024*</th> <th data-bbox="1380 231 1528 273">Mērķa vērtība 2027*</th> <th data-bbox="1528 231 1602 273">Datavietne, datu tabulas</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="385 357 489 399">[266]</td> <td data-bbox="489 357 786 399">Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP</td> <td data-bbox="786 357 934 399">ktCO₂ ekv. uz IKP</td> <td data-bbox="934 357 1083 399">2017</td> <td data-bbox="1083 357 1231 399">495,98</td> <td data-bbox="1231 357 1380 399">396,79</td> <td data-bbox="1380 357 1528 399">347,19</td> <td data-bbox="1528 357 1602 399">LVĢMC, CSP</td> </tr> <tr> <td data-bbox="385 451 489 493">[267]</td> <td data-bbox="489 451 786 493">CO₂ piesaiste un SEG emisiju attiecība noteiktās ZIZIMM sektora zemes uzskaites kategorijās</td> <td data-bbox="786 451 934 493">ktCO₂ ekv.</td> <td data-bbox="934 451 1083 493">Periodā 2021.–2025. g. un 2025.–2030. g.</td> <td data-bbox="1083 451 1231 493">ZIZIMM sektorā uzskaitāmās SEG emisijas nepārsniedz uzskaitāmo SEG piesaisti</td> <td data-bbox="1231 451 1380 493">3,1</td> <td data-bbox="1380 451 1528 493">3,1</td> <td data-bbox="1528 451 1602 493">VARAM</td> </tr> <tr> <td data-bbox="385 724 489 766">[268]</td> <td data-bbox="489 724 786 766">Gaisa piesārņojuma % samazinājums:</td> <td data-bbox="786 724 934 766">kt/gadā</td> <td data-bbox="934 724 1083 766">2016</td> <td data-bbox="1083 724 1231 766"></td> <td data-bbox="1231 724 1380 766"></td> <td data-bbox="1380 724 1528 766"></td> <td data-bbox="1528 724 1602 766">LVĢMC</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="489 777 786 819">slāpekļa oksīdi – NO_x</td> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1083 777 1231 819">30,48</td> <td data-bbox="1231 777 1380 819">26,68</td> <td data-bbox="1380 777 1528 819">25,9</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="489 829 786 871">daļiņas – PM_{2,5}</td> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1083 829 1231 871">15,52</td> <td data-bbox="1231 829 1380 871">19,25</td> <td data-bbox="1380 829 1528 871">13,06</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="489 882 786 924">amonjaks – NH₃</td> <td></td> <td></td> <td data-bbox="1083 882 1231 924">16,25</td> <td data-bbox="1231 882 1380 924">14,75</td> <td data-bbox="1380 882 1528 924">14,75</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="385 871 489 913">[269]</td> <td data-bbox="489 871 786 913">Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars</td> <td data-bbox="786 871 934 913">%</td> <td data-bbox="934 871 1083 913">2017</td> <td data-bbox="1083 871 1231 913">21</td> <td data-bbox="1231 871 1380 913">30</td> <td data-bbox="1380 871 1528 913">35</td> <td data-bbox="1528 871 1602 913">LVĢMC</td> </tr> <tr> <td data-bbox="385 1039 489 1081">[270]</td> <td data-bbox="489 1039 786 1081">Sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis</td> <td data-bbox="786 1039 934 1081">%</td> <td data-bbox="934 1039 1083 1081">2020</td> <td data-bbox="1083 1039 1231 1081">~27%</td> <td data-bbox="1231 1039 1380 1081">(2025.) 55%</td> <td data-bbox="1380 1039 1528 1081">(2030.) 60%</td> <td data-bbox="1528 1039 1602 1081">LVĢMC, Valsts statistikas pārskats “3. Atkritumi”</td> </tr> <tr> <td data-bbox="385 1218 489 1260">[271]</td> <td data-bbox="489 1218 786 1260">Labvēlīgā aizsardzības stāvoklī aizsargājamo biotopu īpatsvars</td> <td data-bbox="786 1218 934 1260">%</td> <td data-bbox="934 1218 1083 1260">2019</td> <td data-bbox="1083 1218 1231 1260">10</td> <td data-bbox="1231 1218 1380 1260">13</td> <td data-bbox="1380 1218 1528 1260">15</td> <td data-bbox="1528 1218 1602 1260">Dabas aizsardzības pārvalde³</td> </tr> <tr> <td data-bbox="385 1344 489 1386">[272]</td> <td data-bbox="489 1344 786 1386">Lauku putnu indekss</td> <td></td> <td data-bbox="934 1344 1083 1386">2000.g.= 100</td> <td data-bbox="1083 1344 1231 1386">100</td> <td data-bbox="1231 1344 1380 1386">>120</td> <td data-bbox="1380 1344 1528 1386">>120</td> <td data-bbox="1528 1344 1602 1386">Dabas aizsardzības pārvalde</td> </tr> <tr> <td data-bbox="385 1470 489 1512">[273]</td> <td data-bbox="489 1470 786 1512">Meža putnu indekss</td> <td></td> <td data-bbox="934 1470 1083 1512">2000.g.= 100</td> <td data-bbox="1083 1470 1231 1512">100</td> <td data-bbox="1231 1470 1380 1512">100</td> <td data-bbox="1380 1470 1528 1512">100</td> <td data-bbox="1528 1470 1602 1512">Dabas aizsardzības pārvalde</td> </tr> </tbody> </table> <p data-bbox="385 1585 1380 1606">* Indikatori mērķa vērtības tiks precizētas pēc indikatīvi pieejamo resursu noteikšanas uzdevumu īstenošanai</p>	Nr.	Progresā rādītājs	Mērvienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datavietne, datu tabulas	[266]	Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP	ktCO ₂ ekv. uz IKP	2017	495,98	396,79	347,19	LVĢMC, CSP	[267]	CO ₂ piesaiste un SEG emisiju attiecība noteiktās ZIZIMM sektora zemes uzskaites kategorijās	ktCO ₂ ekv.	Periodā 2021.–2025. g. un 2025.–2030. g.	ZIZIMM sektorā uzskaitāmās SEG emisijas nepārsniedz uzskaitāmo SEG piesaisti	3,1	3,1	VARAM	[268]	Gaisa piesārņojuma % samazinājums:	kt/gadā	2016				LVĢMC		slāpekļa oksīdi – NO _x			30,48	26,68	25,9			daļiņas – PM _{2,5}			15,52	19,25	13,06			amonjaks – NH ₃			16,25	14,75	14,75		[269]	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars	%	2017	21	30	35	LVĢMC	[270]	Sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis	%	2020	~27%	(2025.) 55%	(2030.) 60%	LVĢMC, Valsts statistikas pārskats “3. Atkritumi”	[271]	Labvēlīgā aizsardzības stāvoklī aizsargājamo biotopu īpatsvars	%	2019	10	13	15	Dabas aizsardzības pārvalde ³	[272]	Lauku putnu indekss		2000.g.= 100	100	>120	>120	Dabas aizsardzības pārvalde	[273]	Meža putnu indekss		2000.g.= 100	100	100	100	Dabas aizsardzības pārvalde	<p>Domājams, ka izvēlētie mērķu indikatori [266]–[273] neizriet no izvirzītajiem mērķiem, bet gan no esošo monitoringu datiem.</p> <p>Gaisa piesārņojuma samazinājumā [268] iekļaujami mērķi un uzdevumi, kuri izriet no šobrīd topošā rīcības plāna gaisa piesārņojuma samazināšanai 2020.–2030. gadam. Jāpiemin ne tikai daļiņu PM_{2,5}, bet arī PM₁₀.</p> <p>Nav saprotams, par kādiem ūdensobjektiem ir runa – virszemes, pazemes, jūras. Nepieciešams precizēt [269] progresā rādītāju.</p> <p>Sadzīves atkritumu apsaimniekošanai ir arī citi mērķi, kas izriet no Atkritumu direktīvas un LR normatīvajiem aktiem. Līdz ar to [270] progresā rādītāju nepieciešams papildināt.</p> <p>Lauku un meža putnu indeksi ([272] un [273]) ir 2 no kopumā 8 izvirzītajiem mērķa indikatoriem. Nav saprotams, kāpēc tieši putnu, nevis zīdītāju, zivju vai citi dzīvās dabas indeksi.</p>
Nr.	Progresā rādītājs	Mērvienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datavietne, datu tabulas																																																																																												
[266]	Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP	ktCO ₂ ekv. uz IKP	2017	495,98	396,79	347,19	LVĢMC, CSP																																																																																												
[267]	CO ₂ piesaiste un SEG emisiju attiecība noteiktās ZIZIMM sektora zemes uzskaites kategorijās	ktCO ₂ ekv.	Periodā 2021.–2025. g. un 2025.–2030. g.	ZIZIMM sektorā uzskaitāmās SEG emisijas nepārsniedz uzskaitāmo SEG piesaisti	3,1	3,1	VARAM																																																																																												
[268]	Gaisa piesārņojuma % samazinājums:	kt/gadā	2016				LVĢMC																																																																																												
	slāpekļa oksīdi – NO _x			30,48	26,68	25,9																																																																																													
	daļiņas – PM _{2,5}			15,52	19,25	13,06																																																																																													
	amonjaks – NH ₃			16,25	14,75	14,75																																																																																													
[269]	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars	%	2017	21	30	35	LVĢMC																																																																																												
[270]	Sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis	%	2020	~27%	(2025.) 55%	(2030.) 60%	LVĢMC, Valsts statistikas pārskats “3. Atkritumi”																																																																																												
[271]	Labvēlīgā aizsardzības stāvoklī aizsargājamo biotopu īpatsvars	%	2019	10	13	15	Dabas aizsardzības pārvalde ³																																																																																												
[272]	Lauku putnu indekss		2000.g.= 100	100	>120	>120	Dabas aizsardzības pārvalde																																																																																												
[273]	Meža putnu indekss		2000.g.= 100	100	100	100	Dabas aizsardzības pārvalde																																																																																												
27.	56.–57.	<p>Rīcības virziens “Daba un Vide” Rīcības virziena uzdevumi (izkopējums)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="385 1690 489 1732">Nr.</th> <th data-bbox="489 1690 934 1732">Uzdevums</th> <th data-bbox="934 1690 1083 1732">Atbildīgā institūcija</th> <th data-bbox="1083 1690 1231 1732">Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th data-bbox="1231 1690 1380 1732">Finanšu resursu avots</th> <th data-bbox="1380 1690 1602 1732">Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="385 1785 489 1827">[276]</td> <td data-bbox="489 1785 934 1827">Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NO_x), amonjaka un daļiņu PM_{2,5}, PM₁₀</td> <td data-bbox="934 1785 1083 1827">VARAM</td> <td data-bbox="1083 1785 1231 1827">EM, ZM, SM</td> <td data-bbox="1231 1785 1380 1827">VB, ES fondi</td> <td data-bbox="1380 1785 1602 1827">Gaisa piesārņojuma %</td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[276]	Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NO _x), amonjaka un daļiņu PM _{2,5} , PM ₁₀	VARAM	EM, ZM, SM	VB, ES fondi	Gaisa piesārņojuma %	<p>[276] Gaisa piesārņojuma samazināšana reducēta uz energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju, nepieminot citus gaisa piesārņojuma avotus.</p> <p>[278] Aprites ekonomikas principi atbilstošo Aprites ekonomikas stratēģijas projektam nevar tikt raksturoti tikai ar vienu pieminēto mērķa indikatoru - SEG emisiju intensitāti pret IKP, tas ietver rīcības visos resursu aprites posmos.</p> <p>[279] Nav minēti mērķa indikatori</p>																																																																																				
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators																																																																																														
[276]	Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NO _x), amonjaka un daļiņu PM _{2,5} , PM ₁₀	VARAM	EM, ZM, SM	VB, ES fondi	Gaisa piesārņojuma %																																																																																														

³ https://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/zinojumi_eiropas_komisijai/

N.p.k. 1	Lpp.* 2	NAP saturs 3						Komentāri, iebildumi 4
			piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju				samazinājums (slāpekļa oksīdi – NO _x , daļiņas – PM _{2,5} , amonjaks – NH ₃)	[279 – 281] Nav pieminētas līdzatbildīgās institūcijas [285] Nav pieminētas līdzatbildīgās institūcijas un nav minēti mērķa indikatori (skatīt arī [256]).
28.		[278]	Aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai, bezatkritumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai	VARAM	EM, ZM, SM	VB, ES fondi	Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP	Lūdzam [276] uzdevumu izteikta šādā redakcijā: Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NO _x), amonjaka un daļiņu PM _{2,5} , PM ₁₀ piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, sniedzot atbalstu pašvaldībām, visā līmeņa izglītības iestādēm, zinātņu centriem un komersantiem , mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju
29.		[279]	Zemes dziļņu resursu apzināšana, izpēte, apsaimniekošanas plānošana vietējo resursu ilgtspējīgai izmantošanai un pārvaldībai	VARAM		VB		1. Rīcības virziena "Daba un Vide" [280] uzdevumu, iesakām izteikt šādi: "Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu." 2. Saskaņā ar Rīcības virziena "Daba un Vide" [280] uzdevumu, iesakām papildināt šī uzdevuma Mērķa indikatoru šādi: "Sadzīves atkritumu pārstrādes un reģenerācijas līmenis"
[280]	Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu	VARAM		VB, ES fondi	Sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis			
[281]	Vēsturiski piesārņoto vietu sanācības un revitalizācijas pasākumu īstenošana uzlabotas vides kvalitātes (augšņei, gruntij, pazemes un virszemes ūdeņiem) sasniegšanai	VARAM		VB, ES fondi	Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars			
[285]	Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves vides panākšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem	VARAM		VB, ES fondi				
30.	59.	Rīcības virziens "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶI [286] Integrēta, ilgtspējīga transporta sistēma, kas sniedz kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā, nodrošina gan vietējo sasniedzamību, izmantojot dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu, gan arī starptautisko savienojamību, pilnībā iekļaujoties ES pamattīklā (<i>Rail Baltica</i>) un nodrošinot pamattīkla un visaptverošā tīkla sasaisti.						Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā nav minēts neviens vārds par sabiedrisko autotransportu. LIAS 2030 ir noteikts, ka: (213) (...) Lai samazinātos privātā autotransporta izmantošanas īpatsvars, primāri jāuzlabo sabiedriskā transporta kvalitāte un pieejamība, kā arī jāpalielina sabiedriskā transporta popularitāte sabiedrībā. Vienlaikus ar sabiedriskā transporta plūsmu un pakalpojumu palielināšanos un iespējamiem personīgā transporta lietošanas ierobežojumiem ir jāveido gājējiem un velosipēdistiem piemērota vide un infrastruktūra. (291) Starp nacionālas un reģionālas nozīmes centriem jānodrošina sabiedriskais transports, kas kursē gan ekspreša, gan parastajā režīmā, sniedzot iespējas lauku teritoriju iedzīvotājiem nokļūt pakalpojumu sniegšanas vietās. (...) Lūdzam NAP 2027 projektu precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam par sabiedrisko autotransportu.
31.	60.	Rīcības virziena "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" uzdevums [310] Fiziskās un digitālās vides pieejamības un piekļūstamības palielināšana valsts un pašvaldību infrastruktūrā, kā arī digitālo risinājumu izmantošanas veicināšana, paaugstinot iedzīvotāju digitālās prasmes, pilnveidojot elektroniskās identifikācijas un drošas elektroniskās parakstīšanās sistēmu un nodrošinot vides pieejamību kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai						Bibliotēkām ir liela nozīme iedzīvotāju izglītošanā darbā ar e-resursiem un e-pakalpojumiem. To īstenojam, organizējot datorprasmju apguves kursus, informācijpratības nodarbības dažādām mērķgrupām un atbilstoši zināšanu līmenim. Bibliotēka sadarbībā ar bankām, nevalstiskajām organizācijām, Nodarbinātības valsts aģentūru, Ventspils Digitālo centru piedāvā dažādus pasākumus Digitālajā nedēļā, Bibliotēku nedēļā, kampaņā "Dienas bez rindām" u.c. Lūdzam [310] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotēkām.
32.	61.–62.	Rīcības virziens "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" Rīcības virziena uzdevumi ...						Lūdzam rīcības virzienu "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" uzdevumus papildināt ar šādu uzdevumu:

N.p.k.	Lpp.*	NAP saturs	Komentāri, iebildumi																
1	2	3	4																
			Nodrošināt Latvijas ostu konkurētspēju un augstu kuģošanas drošības līmeni, veicot ostu infrastruktūras atjaunošanu.																
33.	65.	<p>Rīcības virziena “Līdzsvarota reģionālā attīstība” mērķa indikatori</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Progresā rādītājs</th> <th>Mēr- vienība</th> <th>Bāzes gads</th> <th>Bāzes gada vērtība</th> <th>Mērķa vērtība 2024*</th> <th>Mērķa vērtība 2027*</th> <th>Datu avots, datu tabulas</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[321]</td> <td>Reģionālā IKP (faktiskajās cenās) starpība, 4 mazāk attīstīto reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto reģionu</td> <td>%</td> <td>2016</td> <td>47</td> <td>52</td> <td>55</td> <td>CSP kods: IKG10_110, aprēķins</td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Progresā rādītājs	Mēr- vienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datu avots, datu tabulas	[321]	Reģionālā IKP (faktiskajās cenās) starpība, 4 mazāk attīstīto reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto reģionu	%	2016	47	52	55	CSP kods: IKG10_110, aprēķins	<p>Piedāvājam noteikt vēl ambiciozāku, iedzīvotājus interesējošu mērķi – Latvijas reģioniem, izņemot Rīgu, sasniegt IKP uz 1 iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes ES vidējo līmeni. Pašlaik tikai Rīga (106%) sasniedz ES līmeni, Pierīga – 53%, Kurzeme – 48%, Vidzeme – 42%, Zemgale – 40%, Latgale – 33%.</p> <p>Vēršam uzmanību, ka NAP 2027 projektā minētie uzdevumi nerisina Latvijas reģioniem aktuālo problēmjautājumu – depopulāciju, zemu dzimstību, migrāciju uz Rīgu un uz ārvalstīm. Uzskatām, ka demogrāfisko jautājumu risināšana ir vitāli svarīga visos Latvijas reģionos.</p>
Nr.	Progresā rādītājs	Mēr- vienība	Bāzes gads	Bāzes gada vērtība	Mērķa vērtība 2024*	Mērķa vērtība 2027*	Datu avots, datu tabulas												
[321]	Reģionālā IKP (faktiskajās cenās) starpība, 4 mazāk attīstīto reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto reģionu	%	2016	47	52	55	CSP kods: IKG10_110, aprēķins												
34.	66.–67.	Rīcības virziena “Līdzsvarota reģionālā attīstība” uzdevumi	Piedāvājam rīcības virziena “Līdzsvarota reģionālā attīstība” uzdevumus papildināt ar šādu uzdevumu: “Attīstīt ilgtspējīgu pilsētvidi”, paredzot finansējumu nacionālās nozīmes attīstības centru pašvaldībām prioritāro projektu īstenošanai integrētai teritoriālajai attīstībai.																
35.	70.	<p>Rīcības virziens “Mājoklis”</p> <p>Rīcības virziena uzdevums</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Uzdevums</th> <th>Atbildīgā institūcija</th> <th>Līdz- atbildīgā institūcija</th> <th>Finanšu resursu avots</th> <th>Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[344]</td> <td>Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, vienlaikus izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļu atbalstu maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū</td> <td>EM</td> <td>LM, VARAM</td> <td>VB, ES fondi</td> <td>Personas, kas reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma risināšanai Mājsaimniecību īpatsvars, kuras norādīja uz neapmierinošiem mājokļa apstākļiem</td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdz- atbildīgā institūcija	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[344]	Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, vienlaikus izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļu atbalstu maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū	EM	LM, VARAM	VB, ES fondi	Personas, kas reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma risināšanai Mājsaimniecību īpatsvars, kuras norādīja uz neapmierinošiem mājokļa apstākļiem	<p>Papildināt rīcības virziena “Mājoklis” uzdevumu Nr. 344 šādā redakcijā: “Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļa atbalstu ģimenēm ar bērniem, maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū”.</p>				
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdz- atbildīgā institūcija	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators														
[344]	Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, vienlaikus izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļu atbalstu maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū	EM	LM, VARAM	VB, ES fondi	Personas, kas reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma risināšanai Mājsaimniecību īpatsvars, kuras norādīja uz neapmierinošiem mājokļa apstākļiem														
36.	71.	<p>Rīcības virziens “Mājoklis”</p> <p>Rīcības virziena uzdevumi (izkopējums)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Uzdevums</th> <th>Atbildīgā institūcija</th> <th>Līdz- atbildīgā institūcija</th> <th>Finanšu resursu avots</th> <th>Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[347]</td> <td>Izstrādāt mehānismu, kas paredzētu iespēju privātpersonām saņemt grantu mājokļa iegādei vai būvniecībai, kur piešķiramā grantu apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē</td> <td>EM</td> <td>LM, FM</td> <td>VB</td> <td>Mājsaimniecību īpatsvars, kurām kopējie ar mājokli saistītie izdevumi sagādā finansiālas grūtības (ļoti apgrūtināši/nedaudz apgrūtināši)</td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdz- atbildīgā institūcija	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[347]	Izstrādāt mehānismu, kas paredzētu iespēju privātpersonām saņemt grantu mājokļa iegādei vai būvniecībai, kur piešķiramā grantu apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē	EM	LM, FM	VB	Mājsaimniecību īpatsvars, kurām kopējie ar mājokli saistītie izdevumi sagādā finansiālas grūtības (ļoti apgrūtināši/nedaudz apgrūtināši)	<p>Lūdzam [347] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Izstrādāt mehānismu grantu piešķiršanai mājokļa iegādei vai būvniecībai profesionālās vai augstākās izglītības iestāžu absolventiem, kā arī privātpersonām, kur piešķiramā grantu apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē.</p>				
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdz- atbildīgā institūcija	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators														
[347]	Izstrādāt mehānismu, kas paredzētu iespēju privātpersonām saņemt grantu mājokļa iegādei vai būvniecībai, kur piešķiramā grantu apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē	EM	LM, FM	VB	Mājsaimniecību īpatsvars, kurām kopējie ar mājokli saistītie izdevumi sagādā finansiālas grūtības (ļoti apgrūtināši/nedaudz apgrūtināši)														
37.	72.	<p>Prioritātes “Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei” mērķis</p> <p>[352] Kultūrai ir vadošā loma cilvēka intelektuālās attīstības un personības izaugsmes ceļā, tā palīdz veidot dažādas prasmes radošās darbības attīstībai, veicina personiskās identitātes un piederības izjūtu. Kultūra sniedz pienesumu tautsaimniecības attīstībā. Mūsdienās kultūras joma saskaras ar tādiem specifiskiem izaicinājumiem un globālām sociālām un ekonomiskām attīstības tendencēm kā digitalizācija, iespēju nevienlīdzība, demogrāfiskās izmaiņas, sabiedrības mobilitāte u.c. Kopumā novērojams, ka kultūras jomas izaicinājumus raksturo nepieciešamība pēc uzlabotas infrastruktūras, pilnveidotām personāla kompetencēm, kā arī auditorijas sašaurināšanās demogrāfisko procesu dēļ, nepietiekams jaunrades atbalsts, lai saglabātu pietiekamu kultūras piedāvājuma klāstu.</p>	<p>Publiskā bibliotēka ir informācijas un zināšanu ieguves vieta un kultūras norišu un komunikācijas vieta.</p> <p>Bibliotēkas – iedzīvotāju izglītošanas, piedāvājot apmācības, daudzveidīgus tematiskus pasākumus dažādām mērķgrupām, diskusijas, radošas darbnīcas, lasīšanas veicināšanas pasākumus, sākot no pirmsskolas izglītības vecuma.</p> <p>Bibliotēkā pulcējas dažādas interešu kopas.</p> <p>Bibliotēka gan ar saviem resursiem, gan kopā ar muzejiem un Valsts zonālo arhīvu u.c. institūcijām līdzdarbojas kultūras mantojuma apzināšanā un saglabāšanā un, organizējot dažādus pasākumus, veicina iedzīvotāju piederības sajūtas savai valstij un pilsētai.</p> <p>Vēršam uzmanību, ka, lai īstenotu visus NAP rīcības virzienus, mērķus un uzdevumus, nepieciešami profesionāli un kompetenti darbinieki un moderna infrastruktūra.</p>																
38.	74.	<p>Rīcības virziena “Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs” uzdevums</p> <p>[362] Sabiedrības izglītošana un informēšana par fizisko aktivitāšu iespējām, to nozīmi veselības veicināšanā un kultūras, sporta un fizisko aktivitāšu lomu personības attīstībā, veidojot sabiedrisko pasūtījumu dažādām auditorijām, attīstot bibliotēku pakalpojumus</p>	<p>Pirmo reizi NAP tiek pieminētas bibliotēkas, apliecinot publisko bibliotēku lielo nozīmi un lomu ne vien informācijas ieguvē un sabiedrības izglītošanā, bet arī kultūras norišu organizēšanā. Uzskatām, ka bibliotēkām ir nozīme arī citos NAP rīcības virzienos, ne tikai Sabiedrības izglītošana un informēšana par fizisko aktivitāšu iespējām, to nozīmi veselības veicināšanā un kultūras, sporta un fizisko aktivitāšu lomu personības attīstībā</p>																

N.p.k. <i>1</i>	Lpp.* <i>2</i>	NAP saturs <i>3</i>						Komentāri, iebildumi <i>4</i>												
39.	78.	Rīcības virziena “Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai” uzdevumi (izkopējums) <table border="1" data-bbox="394 199 1587 504"> <thead> <tr> <th data-bbox="394 199 498 294">Nr.</th> <th data-bbox="498 199 845 294">Uzdevums</th> <th data-bbox="845 199 994 294">Atbildīgā institūcija</th> <th data-bbox="994 199 1202 294">Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th data-bbox="1202 199 1350 294">Finanšu resursu avots</th> <th data-bbox="1350 199 1587 294">Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="394 294 498 504">[379]</td> <td data-bbox="498 294 845 504">Sistemātiska jauno talantu apzināšana un nepazaudēšana kultūras un sporta jomā, pieredzējušu un starptautisku atzinību guvušu sportistu vai speciālistu iesaistīšana sporta nozares attīstībā (skolēni, studenti)</td> <td data-bbox="845 294 994 504">IZM, KM</td> <td data-bbox="994 294 1202 504">Pašvaldības, izglītības iestādes, NVO</td> <td data-bbox="1202 294 1350 504">VB, pašvaldības</td> <td data-bbox="1350 294 1587 504"></td> </tr> </tbody> </table>						Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[379]	Sistemātiska jauno talantu apzināšana un nepazaudēšana kultūras un sporta jomā, pieredzējušu un starptautisku atzinību guvušu sportistu vai speciālistu iesaistīšana sporta nozares attīstībā (skolēni, studenti)	IZM, KM	Pašvaldības, izglītības iestādes, NVO	VB, pašvaldības		Vēršam uzmanību, ka [379] uzdevumam nav noteikts mērķa indikators.
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators															
[379]	Sistemātiska jauno talantu apzināšana un nepazaudēšana kultūras un sporta jomā, pieredzējušu un starptautisku atzinību guvušu sportistu vai speciālistu iesaistīšana sporta nozares attīstībā (skolēni, studenti)	IZM, KM	Pašvaldības, izglītības iestādes, NVO	VB, pašvaldības																
40.	80., 82.	Rīcības virziena “Saliedētība” mērķis [390] Viens no galvenajiem riskiem saliedētībai ir manipulācijas risks: cilvēkam ļaujoties stereotipu varai, nav tālu līdz diskriminācijai. Plašsaziņas līdzekļi, politiskā retorika atsevišķās valstīs var pastiprināt sabiedrības šķelšanos, tāpēc ir uzlabojama medijpratība, līdzdarbība politikas veidošanā, komunikācijas prasmes starp dažādām grupām un kultūrām. Arī kvalitatīva mediju satura pieejamība valsts valodā, pietiekama un kvalitatīva informācija par sabiedrībā notiekošo stiprina mūs kā sabiedrību un valsti. Rīcības virziena “Saliedētība” uzdevums [404] Cilvēku medijpratības stiprināšana formālajā un neformālajā izglītībā, sekmējot viltus ziņu atpazīšanu sabiedrībā, kritisko domāšanu; kvalitatīva, iekļaujoša mediju satura piedāvāšana un pieejamība, jo īpaši pierobežā un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem						Ir jau ieguldīts darbs un apmācīti bibliotekāri un skolotāji, lai sekmētu iedzīvotāju medijpratību. 2017. gada nogalē KM organizēta ekspertu diskusija: Bibliotēku un bibliotekāru iespējas un loma medijpratības veicināšanā Latvijā Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte izstrādājusi Medijpratības mācības Latvijas bibliotekāriem. Tāpēc jāuzsver un jāturpina stiprināt bibliotēkas lomu medijpratības uzlabošanā dažādām sabiedrības grupām. Lūdzam [404] uzdevuma līdzatbildīgās institūcijas papildināt ar bibliotēkām.												
41.	87.	Rīcības virziens “Drošība” Rīcības virziena uzdevumi (izkopējums) <table border="1" data-bbox="394 976 1587 1386"> <thead> <tr> <th data-bbox="394 976 498 1071">Nr.</th> <th data-bbox="498 976 845 1071">Uzdevums</th> <th data-bbox="845 976 994 1071">Atbildīgā institūcija</th> <th data-bbox="994 976 1202 1071">Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th data-bbox="1202 976 1350 1071">Finanšu resursu avots</th> <th data-bbox="1350 976 1587 1071">Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="394 1071 498 1386">[436]</td> <td data-bbox="498 1071 845 1386">Cilvēku rīcības spējas stiprināšana ārkārtas gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā</td> <td data-bbox="845 1071 994 1386">IeM, AizM</td> <td data-bbox="994 1071 1202 1386">LM, pašvaldības, NVO, sociālie partneri</td> <td data-bbox="1202 1071 1350 1386">VB ES fondi</td> <td data-bbox="1350 1071 1587 1386">Iedzīvotāju īpatsvars, kas zina, kā reaģēt, dzirdot trauksmes sirēnas vai saņemot informāciju elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, vai saņemot apziņošanas informāciju mobilajos tālruņos</td> </tr> </tbody> </table>						Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[436]	Cilvēku rīcības spējas stiprināšana ārkārtas gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā	IeM, AizM	LM, pašvaldības, NVO, sociālie partneri	VB ES fondi	Iedzīvotāju īpatsvars, kas zina, kā reaģēt, dzirdot trauksmes sirēnas vai saņemot informāciju elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, vai saņemot apziņošanas informāciju mobilajos tālruņos	Lūdzam [436] uzdevumu izteikt šādā redakcijā: Cilvēku rīcības spējas stiprināšana un infrastruktūras izbūve iedzīvotāju aizsardzībai ārkārtas gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators															
[436]	Cilvēku rīcības spējas stiprināšana ārkārtas gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā	IeM, AizM	LM, pašvaldības, NVO, sociālie partneri	VB ES fondi	Iedzīvotāju īpatsvars, kas zina, kā reaģēt, dzirdot trauksmes sirēnas vai saņemot informāciju elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, vai saņemot apziņošanas informāciju mobilajos tālruņos															
42.	88.	Rīcības virziens “Drošība” Rīcības virziena uzdevumi <table border="1" data-bbox="394 1470 1587 1875"> <thead> <tr> <th data-bbox="394 1470 498 1585">Nr.</th> <th data-bbox="498 1470 845 1585">Uzdevums</th> <th data-bbox="845 1470 994 1585">Atbildīgā institūcija</th> <th data-bbox="994 1470 1202 1585">Līdzatbildīgās institūcijas</th> <th data-bbox="1202 1470 1350 1585">Finanšu resursu avots</th> <th data-bbox="1350 1470 1587 1585">Mērķa indikators</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="394 1585 498 1875">[439]</td> <td data-bbox="498 1585 845 1875">Efektīva soda izpildes un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resocializācijas darbu, palielinot personāla pieejamību un adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu</td> <td data-bbox="845 1585 994 1875">TM</td> <td data-bbox="994 1585 1202 1875">LM, pašvaldības, NVO</td> <td data-bbox="1202 1585 1350 1875">VB, ES fondi</td> <td data-bbox="1350 1585 1587 1875">Latvija ir droša vieta dzīvošanai; respondentu % 18+ gadu vecumā, kuri piekrīt vai gandrīz piekrīt Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem</td> </tr> </tbody> </table>						Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators	[439]	Efektīva soda izpildes un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resocializācijas darbu, palielinot personāla pieejamību un adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu	TM	LM, pašvaldības, NVO	VB, ES fondi	Latvija ir droša vieta dzīvošanai; respondentu % 18+ gadu vecumā, kuri piekrīt vai gandrīz piekrīt Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem	Papildināt rīcības virziena “Drošība” uzdevumu Nr. 439 šādā redakcijā: “Efektīva soda izpildes un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resocializācijas darbu, nosakot pakalpojumu un pabalstu minimālā groza saturu personām pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietām, palielinot personāla pieejamību un adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu”.
Nr.	Uzdevums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Finanšu resursu avots	Mērķa indikators															
[439]	Efektīva soda izpildes un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resocializācijas darbu, palielinot personāla pieejamību un adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu	TM	LM, pašvaldības, NVO	VB, ES fondi	Latvija ir droša vieta dzīvošanai; respondentu % 18+ gadu vecumā, kuri piekrīt vai gandrīz piekrīt Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem															

N.p.k.	Lpp.*	NAP saturs	Komentāri, iebildumi
1	2	3	4
43.	89.– 91.	<p>Nodaļa “NAP2027 telpiskās attīstības perspektīva”</p>	<p>NAP 2027 projektā ietvertā telpiskās attīstības perspektīva izstrādāta, neņemot vērā Latvijas nākotnes telpisko struktūru, kas noteikta Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam (turpmāk tekstā – Latvija 2030). Norādām, ka Latvija 2030 telpiskās attīstības perspektīva paredz Latvijas nākotnes telpisko struktūru šādā dalījumā, kura nav ietverta NAP 2027 projektā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eiropas līmeņa metropole; • Baltijas jūras reģiona līmeņa attīstības centri; • Nacionālas nozīmes attīstības centri; • Reģionālas nozīmes attīstības centri. <p>Uzskatām, ka <u>NAP 2027 projekta telpiskās attīstības perspektīva nav izstrādāta saskaņā ar Latvija 2030</u>, nepiedāvājot Latvijas 2030 noteikto telpiskās struktūras dalījumu, tādējādi klaji ignorējot Latvijas ilgtermiņa plānošanas dokumentu.</p>
44.	110.	<p>Rīcības virziens “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” Pēc kopējās transporta infrastruktūras kvalitātes Latvija ir 61.vietā (no 137), pēc autoceļu kvalitātes 107.vietā (no 137), pēc dzelzceļa infrastruktūras kvalitātes 29.vietā (no 101), pēc ostu infrastruktūras kvalitātes 29.vietā (no 137), pēc gaisa transporta infrastruktūras kvalitātes 37. vietā (no 137). (<i>The Global Competitiveness Report 2018, World Economic Forum, http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/countryeconomy-profiles/#economy=LVA</i>)</p>	<p>Vēršam uzmanību, ka <u>NAP 2027 projektā tikai vienā vietā – rīcības virziena “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” pamatojumā ir minētas ostas.</u> NAP 2027 projekta rīcības virziena “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” secinājumos ir rakstīts, ka: [290] <i>Latvijā, tāpat kā citur Eiropā un pasaulē, transporta nozare ir viena no stratēģiski nozīmīgākajām tautsaimniecības nozarēm, savukārt transporta infrastruktūras efektivitāte atstāj tiešu iespaidu uz konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi un valsts attīstību kopumā.</i> LIAS 2030 ir noteikts, ka: (215) (...) Enerģētikas problēmjaudājumu kontekstā nepieciešams attīstīt drošu kuģu transportu un ostu infrastruktūru gan kravu, gan pasažieru pārvadājumu pilnveidošanai. (236) (...) Kravu transportēšanai pēc iespējas vairāk jāizmanto dzelzceļš un ostas, mazāk – autoceļi, tādēļ jāparedz investīcijas ostu infrastruktūrā, elektrificējot piestātnes, uzlabojot atkritumu un piesārņojuma savākšanu. (...) (279) (...) Lai arī ostās kravu apgrozījums pakāpeniski pieaug, ostu potenciāls netiek pilnībā izmantots – kravu pārkraušanas jaudas nav pilnībā noslogotas, pasažieru jūras transports ir vāji attīstīts un nespēj konkurēt ar tuvējām Baltijas jūras ostām, piemēram, Tallinu, Helsinkiem, Stokholmu. (...) Lūdzam NAP 2027 projektu precizēt atbilstoši LIAS 2030 noteiktajam, paredzot atbalstu Latvijas ostu attīstībai.</p>
45.			<p><u>NAP 2027 projektā ir novērojama atsevišķu jomu īpaša izcelšana, vienlaicīgi ignorējot, iespējams, Latvijas attīstībai daudz svarīgākas.</u> Tā, piemēram, [145] “Publiskajā sektorā radīto zināšanu tieša nodošana Latvijas mazajiem uzņēmumiem, sociālajiem uzņēmumiem, sabiedriskajām organizācijām un radošajām industrijām” uzdevums ir atradis savu vietu pat bez konkrēta sasniedzamā mērķa indikatora, taču <u>transporta jomā ostu (ES pamata tīkla ostas Rīga un Ventspils) attīstība, kuras ir Eiropas transporta pamata tīkla ostas un attiecīgi ne tikai Latvijas, bet arī ES mērogā stratēģiski nozīmīgi objekti, turklāt ar nozīmīgu ietekmi uz Latvijas tautsaimniecības attīstību, vispār pat netiek pieminēti.</u> Taču tieši ostas un līdz ar to ostu pilsētas šobrīd ir no Latvijas neatkarīgu apstākļu ietekmētu pārmaiņu priekšā un būtu svarīgi konstatēt izaicinājumus, kā arī iezīmēt iespējamus risinājumus, t.sk. līdzekļus transformācijai. <u>Priekšlikumi:</u> Rīcības virziens “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” - izdalīt atsevišķā uzdevumā (no [306]) Latvijas lielo ostu attīstības veicināšanas jautājumu, papildinot ar uzdevumiem: a. Latvijas lielo ostu un Austrumu–Rietumu transporta koridora attīstība, tai skaitā uzlabojot infrastruktūru un Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti, veicinot ostu un Latvijas transporta koridora koordinētu attīstību, t.sk. ostu infrastruktūras attīstību un dzelzceļa elektrifikāciju;</p>

N.p.k. <i>1</i>	Lpp.* <i>2</i>	NAP saturs <i>3</i>	Komentāri, iebildumi <i>4</i>
			b. Veicināt augstas pievienotās vērtības ražošanas attīstību ostu industriālajās un speciālajās ekonomiskajās zonās, nodrošinot līdzekļus uzņēmējiem nepieciešamās infrastruktūras izveidei.
46.	111.	<p>NAP2027 prioritāšu pamatojuma avots</p> <p>97. Investīciju nepietiekamība platjoslas interneta nodrošināšanai atbilstoši trīs stratēģiskajiem mērķiem, kas ietverti Eiropas Komisijas 2016. gada 14. septembra paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Konkurētspējīga digitālā vienotā tirgus savienojamība. Virzība uz Eiropas Gigabitu sabiedrību” (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0587):</p> <p>1) gigabitu savienojamība visiem galvenajiem sociālekonomiskajiem virzītājspēkiem;</p> <p>2) visām lielām pilsētām ar tām piegulošām pārvietošanās zonām un visām sauszemes transporta maģistrālēm ir nepārtraukts 5G pārklājums;</p> <p>3) visām mājsaimniecībām ir pieejams interneta pieslēgums ar vismaz 100 Mb/s ātrumu, ko var uzlabot līdz gigabitu ātrumam. 2017. gadā 79 % mājsaimniecību Latvijā bija pieejams platjoslas internets, valstij atrodoties dalītā 21.vietā ES, kur vidējais rādītājs ir 87 % mājsaimniecību. (Digital economy and society statistics – households and individuals, Eurostat https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Digital_economy_and_society_statistics_-_households_and_individuals#Internet_access)</p>	<p>789 publiskajās bibliotēkās bezmaksas ir pieejams internets, bet bibliotēkas e-pakalpojumi būs kvalitatīvi tikai tad ja būs pietiekams interneta ātrums.</p> <p>Ņemot vērā iepriekšminēto, <u>lūdzam NAP 2027 projektā paredzēt interneta ātruma nodrošināšanu bibliotēkās vismaz 50 M/bit.</u></p>
47.	111.	<p>NAP2027 prioritāšu pamatojuma avots</p> <p>99. 52 % Latvijas iedzīvotāju joprojām trūkst digitālo pamatprasmju, kas tiem liedz efektīvi lietot internetu, turklāt 19 % digitālo prasmju vispār nav. (Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss 2019, https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/latvia)</p>	<p><u>Lūdzam prioritātes pamatojumu papildināt ar šādu informāciju:</u></p> <p>Bibliotēkām ir liela nozīme iedzīvotāju izglītošanā darbā ar e-resursiem un e-pakalpojumiem. Bibliotēkā senioriem notiek datorprasmju apguves kursi, tiek organizētas bibliotēkārās stundas un informācijpratības nodarbības dažādām mērķgrupām, skolēniem tiek sniegta palīdzība zinātniski pētniecisko darbu izstrādē u.c.</p> <p>Bibliotēku nozīme sniedzot visiem valsts iedzīvotājiem vienlīdzīgus un kvalitatīvus pakalpojumus jau tiek realizēta un tā ir jāturpina tālāk attīstīt.</p> <p>Bibliotēkas var nodrošināt daudzveidīgu informācijas resursu klāstu – datubāzes, e-pakalpojumus, e-Latvijas pakalpojumus u.c.</p>
48.	115.	<p>NAP2027 prioritāšu pamatojuma avots</p> <p>124. Bibliotēkās fizisko apmeklējumu skaits krītas, bet aug virtuālais apmeklējums, piem., salīdzinājumā ar 2017. gadu 2018. gadā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā tas ir pieaudzis par 16% (KM⁴). Savukārt pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem salīdzinājumā ar 2010. gadu 2016. gadā bibliotēku skaits ir samazinājies par 152.</p>	<p><u>Lūdzam prioritātes pamatojumu papildināt ar šādu informāciju:</u></p> <p>2018. gadā Latvijā darbojas 1597 bibliotēkas, no kurām 789 ir publiskās bibliotēkas. 2018. gadā bibliotēkas apmeklētas vairāk nekā 12 miljonus reižu. Fiziskais apmeklējums 2018.gadā samazinājies par 0,6%, virtuālais apmeklējums pieaudzis par 3,6%. Arvien vairāk tiek piedāvāti dažādi elektroniskie resursi, aktivitātes sociālajos medijos u.c. (Avots: Latvijas bibliotēkas 2017. un 2018. gadā: pārskata ziņojums)</p>
49.	–	–	Lūdzam visā NAP 2027 projektā precizēt datu avotu “CSP”, papildinot ar kodu.

⁴ <https://www.km.gov.lv/lv/kultura/bibliotekas/statistika>